

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**72-ої наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету,
присвяченої 90-річчю
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

Том 2

21 квітня – 15 травня 2020 р.

Полтава 2020

*Ю.А. Верига, к.е.н., професор,
І.М. Мороз, студентка групи 301-ЕО
Національний університет
«Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка»*

МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Акціонерні товариства, які мають прості або потенційні прості акції, які відкрито продаються та купуються на фондовому ринку відповідно до чинного законодавства зобов'язані розраховувати, оголошувати та сплачувати акціонерам дивіденди на одну просту акцію.

Методика розрахунку цих показників регулюється Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 24 "Прибуток на акцію" і здійснюється в такій послідовності [1].

Послідовність розрахунку включає п'ять кроків і розраховується:

1. Середньорічна кількість простих акцій з урахуванням випущених, викуплених і тих, які знаходяться в обігу з урахуванням часового зваженого коефіцієнту. Часовий зважений коефіцієнт це частка від ділення загальної кількості днів (місяців), протягом яких акції перебували в обігу, на загальну кількість днів (місяців) у році;

2. Скоригована середньорічна кількість простих акцій з урахуванням середньорічної кількості потенційних простих акцій.

3. Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію шляхом ділення різниці між сумою чистого прибутку (збитку) і сумою дивідендів на привілейовані акції на середньорічну кількість простих акцій в обігу;

4. Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію які розраховується діленням суми скоригованого чистого прибутку (збитку) на середньорічну кількість простих акцій в обігу. Цей показник збільшується на середньорічну кількість простих акцій, що поступають в обігу випадку конвертації розбавляючих потенційних простих акцій. Розбавляюча потенційна проста акція це фінансовий інструмент або інша угода, конвертація яких у простій акції призведе до зменшення чистого прибутку (збільшення чистого прибутку) на одну просту акцію від діяльності підприємства у майбутньому;

5. Дивіденди на одну просту акцію розраховується діленням суми оголошених дивідендів на кількість простих акцій, за якими сплачуються дивіденди.

Нами проведено аналіз прибутку та дивідендів на одну акцію за даними звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід які наведено у таблиці.

Таблиця 1. Розрахунок показників прибутковості акцій акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»

Назва статті	2017р.	2018р.	Зміна +/- грн.,коп.
Середньорічна кількість простих акцій, штук	190 150 481	190 150 481	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій, штук	190 150 481	190 150 481	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.,коп.	200,60	71,59	-129,01
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.,коп.	200,60	71,59	-129,01
Дивіденди на одну просту акцію грн., коп.	155,13	21,48	-133,65

За даними таблиці можна дійти висновку, що у 2017 та у 2018 роках не змінювалася середньорічна кількість простих акцій та скоригована середньорічна кількість простих акцій.

Чистий прибуток на одну просту акцію та скоригований чистий прибуток на одну просту акцію зменшився у 2018 році у порівнянні з 2017 роком на 129,01 грн. Відповідно дивіденди на одну просту акцію також зменшилися у 2018 році порівняно з 2017 роком на 133,65 грн.

Причиною такого негативного явища стало зменшення у 2018 р. у порівнянні з 2017 р. чистого прибутку 24 531 525 тис. грн. та збільшенням собівартості реалізованої продукції на 12 261 005 тис. грн. та адміністративних витрат на 2 104 831 тис. грн. Таким чином акціонерна компанія може втратити в подальшому своїх акціонерів

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 "Прибуток на акцію" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01>
2. Фінансова звітність акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» станом за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.naftogaz.com/files/Zvity/2017%20UKR%20Naftogaz%20stand%20alone%20FS.pdf>
3. Фінансова звітність акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» станом за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.naftogaz.com/files/Zvity/2018-Naftogaz-separate-financial-statements-UKR-with-AR.pdf>